

تحلیل وضعیت ایمنی دوربرگردان‌های شهر تهران بر اساس شاخص‌های اثرگذار مطالعه موردی بزرگراه آیت‌اله سعیدی

فرداد سرکشیکی، کارشناس ارشد مهندسی برنامه ریزی حمل و نقل و ترافیک، دانشگاه علم و صنعت
ایران، مدیرعامل، مهندسین مشاور طرح ماندگار آریا¹

علی محمودیان، کارشناس ارشد مهندسی راه و ترابری، دانشگاه علم و صنعت ایران، کارشناس ارشد
سازمان حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران²

مهدی وفادار باغبان، کارشناسی ارشد مهندسی راه و ترابری، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

¹Fardadsk@yahoo.com, 09121341613

²Mahmoudian_eng@yahoo.com, 09123365860

چکیده

امروزه استفاده از دوربرگردان‌ها به عنوان یکی از روش‌های مدیریت دسترسی و تسهیل روانی حرکت معرفی می‌شود. از آنجا که یکی از مهمترین ویژگی‌های یک سیستم حمل و نقل کارا بحث ایمنی تردد وسایل نقلیه و عابرین پیاده در شبکه معابر است از این رو تحلیل وضعیت ایمنی دوربرگردان‌های شهر تهران بر اساس شاخص‌های اثرگذار امری ضروری به نظر می‌رسد. در این مقاله به مطالعه موردی وضعیت ایمنی دوربرگردان‌های موجود در بزرگراه آیت‌اله سعیدی پرداخته شده است. در این راستا شاخص‌های تأثیرگذار بر ایمنی دوربرگردان‌ها و نواحی تداخلی معرفی گردیده است که می‌توان از آنها جهت تحلیل وضعیت ایمنی دوربرگردان‌ها و نواحی تداخلی مورد مطالعه استفاده نمود. از جمله شاخص‌های اصلی تعریف شده می‌توان به شاخص‌های هندسی، فیزیکی و ترافیکی اشاره نمود. در کنار تحلیل عملکرد ایمنی دوربرگردان‌ها و نواحی تداخلی، به کمک نرم افزار HiCAP سطح سرویس نواحی تداخلی نیز مورد ارزیابی قرار گرفته است. در مقاله حاضر با تعیین شاخص‌های موثر بر ایمنی و با استفاده از روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، به بررسی عملکرد دوربرگردان‌ها و نواحی تداخلی مورد مطالعه پرداخته شده است. با تحلیل نتایج و همچنین بررسی شاخص‌های ایمنی تعریف شده و وزن دادن به هر یک از این شاخص‌ها می‌توان دوربرگردان‌ها و نواحی تداخلی را از نقطه نظر ایمنی طبقه‌بندی کرده و سپس با توجه به این طبقه‌بندی نسبت به اصلاح عملکرد آنها اقدام نمود. تحلیل وضعیت ایمنی دوربرگردان‌های محدوده مورد مطالعه نشان می‌دهد که اکثر دوربرگردان‌های مورد مطالعه از نظر شاخص‌هایی از قبیل جزایر جداکننده، شعاع گردش واگرد و نیز تجهیزات ایمنی وضعیت نامناسبی دارند.

کلمات کلیدی: دوربرگردان، ایمنی تردد، شاخص تأثیرگذار، نواحی تداخلی، تحلیل سلسله مراتبی (AHP)